

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

Науково-довідкові видання з історії України

**ГРЕЦЬКІ АКТОВІ ДОКУМЕНТИ
І ЛИСТИ**

З фондів
Центральної наукової бібліотеки
ім. В. І. Вернадського АН УРСР

Каталог рукописів XVI—XIX ст.

АКАДЕМІЯ НАУК УРСР
ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

ГРЕЦЬКІ АКТОВІ ДОКУМЕНТИ
І ЛИСТИ

З ФОНДІВ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ім. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО АН УРСР

КАТАЛОГ РУКОПИСІВ XVI - XIX ст.

КИЇВ 1991

До каталога увійшли автентичні церковно-правові і приватні документи XVI - XIX ст., копії законодавчих актів і грамот XIV ст., листування ієрархів православної церкви та інші документи, що містять цінні відомості з точки зору палеографії, сфрагістики та інших спеціальних історичних дисциплін. Більша частина рукописів запроваджується до наукового обігу вперше.

Видання каталога розраховане на широке коло дослідників історії України, Греції та грецької діаспори на Україні.

Укладач **Є. К. ЧЕРНУХІН**

Редагування та введення тексту до комп'ютера
О. М. ІГНАТЕНКО

Науковий редактор **Л. А. ДУБРОВІНА**

Відповідальний редактор **В. І. УЛЬЯНОВСЬКИЙ**

Текст набрано на комп'ютері Macintosh SE, переданому Центральній науковій бібліотеці ім. В. І. Вернадського Академії наук УРСР Українським науковим інститутом Гарвардського університету (США). Гарнітура "Софія"

© Е. К. Чернухін, 1991
ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН УРСР

Від укладача

Серед матеріалів, що зберігаються у відділі рукописів Центральної наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського, однією з найбільш цікавих є колекція грецьких манускриптів, до складу якої входять унікальні пам'ятки грецької писемності IV-XV ст., ряд маловідомих літературних творів періоду Візантійської імперії, оригінальні за своїм складом збірники творів святих отців, а також інші рукописи, серед яких помітне місце займають матеріали юридичного та епістолярного характеру: законодавчі акти, грамоти, послання, звернення, листи, свідоцства та інші документи.

Враховуючи значну активізацію історичних розшуків впродовж останніх років, звернення багатьох вчених та представників широких верств населення до часом незаслужено забутої або відкинутої історичної спадщини, вважаємо за доцільне видати каталог, який дає можливість запровадити до наукового обігу таке маловідоме і дещо незвичне джерело історичних відомостей, як грецькі манускрипти.

Відбір рукописів для поданого опису здійснювався на функціональній основі, тобто враховувався момент цілеспрямованості при створенні рукопису та його подальше застосування. Перш за все, було виділено документи, що встановлюють беспосередні зв'язки між суб'єктами певних історичних відносин, як правило, чітко оформлені за схемою: хто - кому - про що. Включено також і когі документів у тому разі, якщо вони не несуть додаткових інформаційних навантажень і виступають повноцінними замінниками своїх оригіналів. Поза межами опису залишилися деякі надзвичайно цікаві пам'ятки, що не відповідають зазначеним критеріям, - наприклад, збірник документів (ф. 301, 411п), який містить велику кількість копій законодавчих актів та листів (на грецькій мові), що проливають світло на передісторію першого поділу Польщі у 1772 року, які разом з коментарем автора складають єдине ціле з виразним мемуарним відтінком; а також зошити з так званого "портфеля Муравйова" (ф. 301, 424л), де документи актового характеру органічно поєднуються з

примітками упорядників. Не подаємо також копії новел візантійських імператорів, щоб не вилучати їх із збірника матеріалів з візантійського права. (ф. I, № 137). За межі каталогу, на нашу думку, виходять і приватні листи та деякі інші документи приватного змісту (ф. ХІІІ, № 6345-6485), що надійшли до бібліотеки з паперами Російської православної місії в Єрусалимі і стосуються життя і діяльності архімандрита Антоніна Капустіна, який очолював місію протягом багатьох років.

Загалом описано 82 одиниці - понад 150 різноманітних актів та листів. Така розбіжність переліку і невизначеність останньої цифри обумовлюється тим, що деякі пам'ятки представлені в копіях і об'єднують певну кількість різних документів (наприклад, рукопис. № 2* містить 41 копію актів Константинопольського патріархату), а також складністю відокремлення матеріалів у межах одиниць збереження. Частина одиниць була розділена на окремі документи вже в процесі роботи, для інших - їх склад залишається колишнім, можливо, цілком випадковим.

Найбільш давні документи, представлені копіями ХІХ ст., сягають до другої чверті XIV ст. - христовули та простагми Стефана Душана, короля Сербії, із зібрання Менікейського св. Іоана Предтечі Хрестителя монастиря (№ 1), а завершує опис лист Мелетія, патріарха Антіохійського, від грудня 1899 року (№ 82).

Серед 82 документів 75 є оригіналами. Із семи копій три зроблено, можливо, з науковою метою (акти Константинопольського патріархату - № 2; грамоти патріархів Досіфея, Паїсія та Парфенія - № 8; христовули та простагми Стефана Душана - № 1), а інші чотири (послання архієп. Никифора Феотокі - № 43; лист еп. Дорофея Возмудьлова - № 51; свідоцтво та паспорт, відправлені священикові Триандафілосу, - № 58; копії контрактів на оренду майна Ніжинського грецького братства - № 52) знято найімовірніше майже одночасно зі складенням оригіналів у зв'язку з якими особливостями службового використання документів. Із десяти оригінальних патріарших грамот - п'ять на пергамені (№№ 3, 4, 7, 28, 38) і п'ять на папері (№№ 5, 6, 27, 39, 40). Справжнім є й христовул воєводи Молдови і Волощини Іоана Костянтина Дуки (№ 10). Зауважимо лише, що питання автентичності самих підписів експонентів і вірогідність складення їми тих чи інших законодавчих актів в каталогі не розглядається.

Із сорока двох листів приватного змісту більшу частину становлять зразки традиційного листування між ієрархами Руської православної церкви та їх єдиновірними братами на Близькому Сході. Серед інших матеріалів - звернення настоятелів та братій монастирів, заяви, розписки, свідоцтва службового й приватного характеру, а також синодики Готської митрополії та

* Порядковий номер даного опису.

Ніжинського грецького братства, які містять матеріал про грецькі поселення в Криму та про греків з міста Ніжина.

У даному каталогі представлені матеріали з п'яти фондів відділу рукописів ЦНБ. Три рукописи - грамоти Парфенія II, патріарха Константинопольського (№№ 4, 5), і копії грамот патріархів Досифея, Паїсія і Парфенія (№ 8), що зберігаються у ф. 301 Київської Духовної Академії (далі - КДА), надійшли до ЦНБ у 1934 році разом з іншими матеріалами КДА; 41 одиниця, які є частиною колекції Одеського імператорського товариства історії та с. археології (далі - ОТИС), було передано у перші повоєнні роки разом з цією колекцією; тоді ж було отримано ще три рукописи - грамоти патріархів Іеремії II (№ 3), Мефодія III (№ 6) і Іакова (№ 7) у складі ф. XVIII - родового архіву графів Шептицьких; один рукопис - хрисовули та простагми Стефана Душана (№ 1) увійшов до ф. I у складі архіву відомого вченого - професора Київського університету св. Володимира - Т. Д. Флоринського; інші 34 одиниці зберігаються у складі ф. 72 (так зване грецьке зібрannя), формування якого відбувалося починаючи з 30-х років, очевидно, у зв'язку з передачею фондів КДА до ЦНБ. Але якщо відносно походження листів ієрархів церкви таке припущення досить імовірне, то джерела надходження синодика грецького братства в Ніжині та копій актів Константинопольського патріархату залишаються ще невідомими.

Найбільш досліденою та описаною є частина матеріалів з колекції ОТИС. Багаторічна та плідна діяльність відомих знатців грецьких старожитностей - академіка В. В. Латишева та протоієрея Серафима Серафимова, не обминула, зокрема, і частину розглянутих документів. У тій чи іншій мірі описано та опубліковано 18 чи не найцікавіших документів, які надійшли до колекції у різні роки з різних джерел, зокрема, з архіву Готської митрополії в Маріуполі, з архіву фортеці св. Єлизавети та з приватних колекцій і архівів. Слід зазначити, що дослідники цих матеріалів були не достатньо послідовними в подачі та виданні рукописів, звертали увагу здебільшого на зміст і, до того ж, іноді в дуже довільній формі. Поза увагою нерідко залишались зовнішній опис та його атрибути. А варто було б звернутись і до таких особливостей рукописних документів, як філіграні, печатки, штэмпелі тощо. Серед інших оригінальних документів опублікованою є грамота константинопольського патріарха Іеремії II (№ 3), але текст публікації не є тотожним текстові грамоти, що зберігається в ЦНБ, частину тексту якої вилучено, внесено інші слова. Крім цього, грамота цікава наявністю власноручних підтвердjuвальних підписів ієрархів церкви, що відіграли помітну роль у суспільному житті України в кінці XVI - на початку XVII століття: Гедеона Балабана, Кирила Терлецького, Петра Могили, Мелентія Хребтовича та інших діячів. Одна грамота (№ 8/3) відома в науковій літературі в перекладі російською мовою XVII ст. завдяки виданню так званої "Ікони", що містить ряд видатних історичних пам'яток і законодавчих актів (див. бібліографію). Опубліковано також грамоти патріархів

Константинопольських Парфенія II (№ 4) на надання ставролігії монастиреві Різдва Богородиці у Мільцях та Іакова (№ 7) на висвячення єпископа Іанукратія митрополитом та екзархом Малої Росії. Достатньо широко відомі й видання текстів рукописів Віденського кодексу (у даному каталогі - копії - № 2) і рукописів із зібрания Менікейського Іоана Предтечі Хрестителя монастиря (копії - № 1), варто додати, однак, що копії актів Константинопольського патріархату, які ми маємо, будуть зроблені набагато раніше від відомих публікацій Григоровича та Міклошича - Мюллера, а копії рукописів Менікейського монастиря, можливо, були використані професором Т. Д. Флоринським в його наукових працях (див. бібліографію до № 1).

Документи розміщені за хронологією і розглянуто за такою схемою:

1. Дата і місце написання. Всі дати подаються із збереженням літочислення, вжитого у документі, із зазначенням індиктів та днів місяців так, як це вказано в рукописах, без урахування існуючої різниці в календарних стилях. У випадку відсутності в документі дати, вона встановлюється з інших джерел і подається в квадратних дужках. Місце написання позначається тільки тоді, коли це виливає беспосередньо з документа і передається (як і інші власні назви) за правилами сучасного українського правопису. Частину імен, прізвищ і географічних назв, сучасні еквіваленти котрих нам невідомі, подано у круглих дужках мовою оригіналу.

2. Назва та зміст. Назву документа подано так, як її вжито у рукописі, або ж згідно з традицією (для грамот). Листи подаються без назв. Імена та прізвища контрагентів супроводжуються відтворенням повної титуляції на час створення документа, за винятком титулів королів, царів та деяких інших осіб, повна титуляція котрих не має у даному випадку суттєвого значення і загальновідома. Імена, прізвища та їх складові частини відсутні в тексті, але встановлені з інших джерел, беруться в квадратні дужки, відсутність і неможливість встановлення імені позначається трьома крапками з зірочкою. При викладі змісту зберігаються оригінальні назви деяких історичних реалій, про які йде мова, а подекуди їх відтворення мовою оригіналу. Заголовки копій подано згідно з мовою самого запису.

3. Зовнішній опис, у якому розглядаються: кількість аркушів, матеріал рукопису та його розміри у міліметрах, особливості (для пергамену), стан збереження (при значних пошкодженнях), характеристика паперу (з відображенням філіграней та посиланнями на довідники з зазначенням ступеня їх схожості), колір чорнила, художнє оздоблення, наявність печаток, штемпелів, деякі інші атрибути.

4. Додаткові записи, притиски, що не належать експонентові рукопису, подаються, як правило, описово, з зазначенням мови, якою їх зроблено.

5. Джерело надходження до фонду зберігання.

6. Старий шифр.

7. Бібліографія (містить посилання на опис документа, його історію, або на його переклад).

8. Посилання на публікацію рукопису, або видання тексту історичних пам'яток (для копій).

9. Сучасний шифр зберігання.

Для копій, що об'єднують різні документи, опис подається з деякими змінами: рукопис розглядається як єдиний документ, але посилання на дату і видання тексту оригіналу робиться після кожного документа окремо.

У кінці додаються списки скорочень, іменів та географічний покажчики, пояснення рідко вживаних слів і термінів.

АКТОВІ ДОКУМЕНТИ І ЛИСТИ

1.1345 - 1352 pp.

Законодавчі акти Стефана Душана, короля Сербії, із зібрання рукописів Менікейського св. Іоана Предтечі і Хрестителя монастиря (копія, складена у 60-80 рр. XIX ст., з одного із списків, зроблених Георгієм Іоаннідісом у 1856 р. в Менікейському монастирі).

Заголовок: Χρυσόβουλα Στεφάνου τοῦ Κράλη καὶ βασιλέως Σερβίας καὶ Ῥωμανίας εὑρισκόμενα ἐν παλαιῷ τινι κώδηκι καταγεγραμμένα τοῦ κατὰ Σέρρας περὶ τὸ Μενοίκεων ὄρος κειμένου Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ ἐπ' ὄνόματι τιμωμένου τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἐνταῦθα δι' ἀνεγράφησαν ἀκαραλλάκτως τῷ πρωτοτύπῳ παρὰ Γεωργίου Ἰωαννίδου. 1856.

1. Арк. 1-6. Хрисовул про права Менікейського монастиря св. Іоана Предтечі та об'єднання цього монастиря з одноіменним монастирем у місті Серри, від жовтня індикту 14, 6854 (1345) р. Вид.: *Acta et diplomata. - Vol. V.-T. II. - P. 111-114, № XVI.*

2. Арк. 6-7. Хрисовул про передачу Менікейському монастиреві за розпорядженням Ірини Хумно земельної ділянки в Толоні, б. д. Вид.: *Ibid. - P. 115, № XVII.*

3. Арк. 7-8. Простагма про права Менікейського монастиря на володіння малим монастирем св. Діви Марії в Трилісі, б. д. Вид.: *Ibid. - P. 116, № XVIII.*

4. Арк. 8-8зв. Простагма про право доместіка Макріоса виділити кошти на потреби Менікейського монастиря, б. д. *Вид.* - Р. 116, № XIX.

5. Арк. 8зв.-9. Простагма про права дворянини Маргарита на земельні володіння у Нижній Усці та Рахобі, від жовтня індикту 11. *Вид.* - Р. 110, № XV.

6. Арк. 9зв.-11зв. Простагма про права Менікейського монастиря на земельні володіння в Моносії, від квітня 26. *Вид.* - Р. 117-119, № XX.

7. Арк. 11зв.-13зв. Простагма про те ж саме, від грудня 9. *Вид.* - Р. 119-120, № XXI.

8. Арк. 13зв.- 15. Простагма про те ж саме, від серпня 8. *Вид.* - Р.120-121, № XXII.

9. Арк. 15-16. Орізм про права монастирів залучати вільних людей для ведення господарства на безлюдних монастирських землях, від вересня 4. *Вид.*: Ibid. - Р. 121-122, № XXIII.

10. Арк. 16-20зв. Простагма про земельні володіння доместіка Олексія Рауля. Без кінця, з пропусками в середині тексту. *Вид.*: Ibid. - Р. 122-123, № XXIV; Р. 123-125, № XXV (опубліковано як два різні документи).

11. Арк. 20зв.-21. Простагма про передачу ченцем Яковом із Зіхни храма св. Афанасія та прилеглих ділянок Менікейському монастиреві. Без кінця. *Вид.*: Ibid. - Р. 126, № XXVI.

12. Арк. 21зв.-21зв. Простагма про передачу Менікейському монастиреві земельних угідь в Подоліно, від жовтня 3. *Вид.*: Ibid. - Р. 126-127, № XXVII.

13. Арк. 21зв.-22. Простагма про передачу Менікейському монастиреві каплиці св. Варвари, від жовтня 13. *Вид.*: Ibid. - Р. 127, № XXVIII.

14. Арк. 22зв.-23. Простагма про земельні володіння монастиря св. великомучениці Анастасії Фармаколігрії, б. д. *Вид.* - Р. 127-128, № XXIX.

15. Арк. 23-24. Простагма про те ж саме, від лютого індикту 5. *Вид.*: Ibid.- Р. 131-132, № XXXIII.

16. Арк. 24-25. Простагма про розгляд суперечок між Менікейським монастирем і монастирем св. Кузьми і Дем'яна, чудотворців-безмездників, від вересня індикту 6. *Вид.:* Ibid. - Р. 133-134, № XXXV.

17. Арк. 25зв.-27. Простагма про розгляд суперечок, що виникли між Менікейським монастирем та Іверським монастирем на Афоні, від жовтня. *Вид.:* Ibid. - Р. 128-129, № XXX.

18. Арк. 27-28зв. Простагма про розгляд суперечок між Менікейським монастирем і Георгієм Труліном, від серпня індикту 10. *Вид.:* Ibid. - Р. 108-109, № XIII.

19. Арк. 28зв.-29зв. Простагма про право Георгія Фокопуло володіти млином, від квітня індикту 14. *Вид.:* Ibid. - Р. 129-130, № XXXI.

20. Арк. 29зв.-31. Хрисовул про безкоштовну передачу Георгієм Фокопуло Менікейському монастиреві млина, від травня індикту 5 [1352 р]. *Вид.:* Ibid. - Р. 132-133, № XXXIV.

21. Арк. 31-32зв. Простагма про передачу Менікейському монастиреві млина з правами на прибутки від нього. Без кінця. *Вид.:* Ibid. - Р. 130-131, № XXXII.

32 арк. Папір: 210 x 170. Без філіграней. Чорнило коричневе.
Штамп Б УАН.

Із архіву Флоринського Т. Д.

Бібл.: Ф л о р и н с к и Й. Памятники. - С. 121-145, 212-222; Южные славяне. - С. 106-140.

Ф. I, № 5176

2. 1347 - 1400 pp.

Копії актів Константинопольського патріархату, зроблені наприкінці XVIII ст. Порфирієм Важинським (або за його дорученням) з кодексу, що зберігається у Віденській Національній бібліотеці.

Заголовок: Manuscriptum Graecum de Rebus Ruthenicis Cura
S[apientissi]mi et R[everendissi]mi D[omi]ni Porphyrii Wazynski e Bibliotheca
Caesarea Viennae manuscriptum.

1. Арк. 2-Ззв. Каліст I, патріарх Константинопольський, - Роману, митрополитові Литовському, про розгляд суперечок, які виникли між ним і київським митрополитом Олексієм, від липня індикту 14 [1361 р.]. *Вид.:* Acta et diplomata. - Vol. I. - T. I. - P. 434-436, № CLXXXV.

2. Арк. Ззв.-5. Філофей, патріарх Константинопольський, - Дмитрю, великому князеві всієї Русі, про одержання його листів і про настановчі грамоти, відправлені до інших князів, від липня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 516-518, № CCLXIV.

3. Арк. 5-6. Філофей, патріарх Константинопольський, - Олексію, митрополитові Київському і всієї Русі, про одержання від цього листів та з обіцянкою підтримати його у відносинах з руськими князями, від липня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 518-520, № CCLXV.

4. Арк. бзв.-7зв. Настановча грамота Філофея, патріарха Константинопольського, руським князям про їх покіність Олексію, митрополитові Київському і всієї Русі, від червня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 520-522, № CCLXV.

5. Арк. 7зв.-8зв. Філофей, патріарх Константинопольський, - Олексію, єпископові Новгородському, про зняття хрестів з його фелоні і відправлення їх до Київського митрополита Олексія і великого князя Дмитра, від червня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 522-523, № GCLXVII.

6. Арк. 8зв.-9. Відлучальна грамота Філофея, патріарха Константинопольського, руським князям за порушення договору з великим князем Дмитром, від червня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 523-524, № CCLXVIII.

7. Арк. 9-10. Відлучальна грамота Філофея, патріарха Константинопольського, смоленському князеві Святославу, від червня індикту 8 [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 524-525, № CCLXIX.

8. Арк. 10-11. Пігтакій польського короля Казимира до Філофея, патріарха Константинопольського, з проханням поставити єпископа Антонія митрополитом Галицьким, б. д. [1370 р.]. *Вид.:* Ibid. P. 577-578, № CCCXVIII.

9. Арк. 11-12зв. Соборне рішення про поставлення єпископа Антонія митрополитом Галицьким, від травня індикту 9, 6879 (1371) р. *Вид.:* Ibid. - P. 578-580, № CCCXIX.

10. Арк. 12зв.-13зв. Піттакій литовського князя Ольгерда до Філофея, патріарха Константинопольського, зі скаргами на Київського митрополита Олексія та з проханням надіслати іншого митрополита, б. д. [1371 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 580-581, № СССХХ.*

11. Арк. 13зв.-16. Філофей, патріарх Константинопольський, - Олексію, митрополитові Київському і всієї Русі, про поставлення Галицького митрополита [Антонія], від серпня індикту 9 [1371 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 582-585, № СССХІ.*

12. Арк. 16-17. Піттакій Філофея, патріарха Константинопольського, до Олексія, митрополита Київського і всієї Русі, з вимогою з'явитися на патріарший суд у Константинополі, від вересня індикту 10 [1371 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 585-586, № СССХІІ.*

13. Арк. 17-17зв. Філофей, патріарх Константинопольський, - тверському князеві Михайлу з вимогою надіслати до Константинополя представників на патріарший суд між ним і Київським митрополитом Олексієм, від вересня індикту 10 [1371 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 586, № СССХІІІ.*

14. Арк. 17зв.-18зв. Піттакій Філофея, патріарха Константинопольського, до тверського князя Михайла з вимогою примирення його з Київським митрополитом Олексієм, б. д. [1371 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 590 - 592, № СССХІІІ.*

15. Арк. 18зв.-20. Імператор Іоан VI Кантакузін - Феогносту, митрополитові Київському і всієї Русі, про відміну прийнятих за часів патріарха [Іоана XIV] постанов відносно Галицької митрополії, від вересня індикту 1 [1347 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 261-263, № СХVII.*

16. Арк. 20-21зв. Імператор Іоан VI Кантакузін - великому князеві Семену про те ж саме, від вересня індикту 1 [1347 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 263 - 265, № СХVIII.*

17. Арк. 21-23зв. Імператор Іоан VI Кантакузін - володимиро-волинському князеві Дмитрію Любарту про те ж саме, від вересня індикту 1 [1347 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 265-266, № СХІХ.*

18. Арк. 23-27. Соборне рішення, що підтверджує імператорський христовул про приєднання Галицької митрополії до Київської, від вересня індикту 1 [1347 р.]. *Вид.: Ibid. - Р. 267-271, № СХХ.*

19. Арк. 27-27зв. Ісидор I, патріарх Константинопольський, - [Феодору], митрополитові Галицькому, з вимогою з'явитися на патріарший суд до Константинополя, від вересня індикту 1 [1347 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 271, № CXXI.

20. Арк. 27зв.-28зв. Філофей, патріарх Константинопольський, - Олексію, митрополитові Київському і всієї Русі, про необхідність помиритися з тверським князем Михайлом, не чекаючи патріаршого суду, б. д. [1371 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 320-322, № CXXXIX.

21. Арк. 28зв.-32. Соборне рішення про поставлення Олексія, єпископа Володимирського, митрополитом Київським і всієї Русі, від червня 30 індикту 7, 6862 (1354) р. *Вид.:* Ibid. - P. 336-340, № CLV.

22. Арк. 32-34зв. Філофей, патріарх Константинопольський, - [Мойсею], єпископові Новгородському, про поставлення Олексія, єпископа Володимирського, митрополитом Київським і всієї Русі, та з вимогою ставитися до нового митрополита згідно з церковними канонами, від липня індикту 7 [1354 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 347-349, № CLVI.

23. Арк. 34зв.-35. Філофей, патріарх Константинопольський, - [Мойсею], єпископові Новгородському, про зазіхання Теодорига на сан митрополита та про його вигнання за межі митрополії, від липня індикту 7 [1354 р.]. Без початку. *Вид.:* Ibid. - P. 350, № CLVII.

24. Арк. 35-37. Соборне рішення про перенесення місця перебування Олексія, митрополита Київського і всієї Русі, у Володимир, б. д. [1354 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 351-353, № CLVIII.

25. Арк. 37-41зв. Соборне рішення про створення комісії апокрисаріїв для розгляду суперечок, що виникли між митрополитами Галицьким [Романом] і Київським [Олексієм] щодо окреслення кордонів митрополій, від липня індикту 14, 6869 (1361) р. *Вид.:* Ibid. - P. 425-430, № CLXXXIII.

26. Арк. 42-47. Соборне рішення про поставлення Пімена митрополитом Великої Русі, від червня 6888 (1380) р. Без початку, з пропусками. *Вид.:* Ibid. - T. II. - P. 12-18, № CCCXXXVII.

27. Арк. 47-48. Піттакій Ніла, патріарха Константинопольського, до папи Урбана VI про об'єднання церков і про скрутне становище, в якому опинилася Візантійська імперія, оточена ворогами, від вересня індикту 8 [1384 р.]. *Вид.:* Ibid. - P. 86-87, № CCCLXXIX.

28. Арк. 48-62. Соборне рішення про скинення митрополита Пімена і про підтвердження прав митрополита Кипріяна як єдиного законного митрополита Київського і всієї Русі, від лютого індикту 12, 6897 (1389) р. З пропусками.
Вид. - Р. 116-129, № ССССІV.

29. Арк. 62. Протокол Константинопольського патріархату про надання Євфросину, архієпископові Сузdalському, сигіллюна на принадлежність до його єпархії Нижнього Новгорода та Городця, від липня індикту 12 [1389 р.].
Вид. - Р. 137-138, № ССССХ.

30. Арк. 62зв.-63. Сигіллюон Антонія IV, патріарха Константинопольського, на заснування ставропігійного монастиря св. архангела Михаїла в Мармароші і на поставлення ієромонаха Пахомія кафігуменом цього монастиря й екзархом прилеглих до нього земель, від серпня індикту 14, 6899 (1391) р.
Вид. - Р. 156-157, № ССССXXVI.

31. Арк. 63-63зв. Протокол патріархату про надання грамот ієромонахові Симеону, що дозволяють йому заміщати Галицького єпископа на випадок його смерті та про відпущення йому гріхів у зв'язку з хіротонією, яку вчинив надійним самозванець - патріарх Тагаріс, від серпня [1391 р.]. *Вид.* - Р. 157-158, № ССССXXVII.

32. Арк. 63об.-67. Настановча грамота Антонія IV, патріарха Константинопольського, [Іоану], єпископові Великого Новгорода, посадникові, тисяцькому, боярам і всьому народові з вимогою підкорення Кипріяну, митрополитові Київському і всієї Русі, і про відправлення на Русь апокрикарів, 6. д. [після вересня 1393 р.]. *Вид.* - Р. 177-180, № ССССXLIV.

33. Арк. 67-68. Антоній IV, патріарх Константинопольський, - Кипріяну, митрополитові Київському і всієї Русі, про скинення єпископа Луцького [Іоана], від жовтня індикту 2 [1393 р.]. *Вид.* - Р. 180-181, № ССССXLV.

34. Арк. 68-75зв. Настановча грамота Антонія IV, патріарха Константинопольського, [Іоану], єпископові Великого Новгорода, посадському, тисяцькому, боярам і всьому християнському народові з порадою підкоритися Кипріяну, митрополитові Київському і всієї Русі, від вересня індикту 2 [1393 р.]. Без двох аркушів у середині тексту. *Вид.* - Р. 181-187, № ССССXLVI.

35. Арк. 75зв.-77зв. Антоній IV, патріарх Константинопольський, - великому князеві московському Василю про заходи, вжиті проти новгородців. Без кінця. [1393 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 188-192, № CCCCXLVII.

36. Арк. 78-78зв. Антоній IV, патріарх Константинопольський, - Євфросину, архієпископові Сузdal'ському, з приводу його суперечок з митрополитом Кипріяном відносно Нижнього Новгорода і Городця. Без початку і б. д. [1393 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 192-194, № CCCCXLIX.

37. Арк. 78зв.-82. Наказ Антонія IV, патріарха Константинопольського, апокрисаріям - Михайлу, архієпископові Віфлеєма, і сановникові Олексію Аарону, які виrushають на Русь, від жовтня 29 індикту 2 [1393 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 194-197, № CCCCL.

38. Арк. 82-83зв. Наказ Антонія IV, патріарха Константинопольського, - Михайлу, архієпископові Віфлеєма, який виrushає на Русь у друге, як екзарх Галичини і Мавровлахії, від січня індикту 5 [1397 р.]. З пропусками в тексті. *Вид.:* Ibid. - Р. 278-280, № DXIV.

39. Арк. 83зв.-85зв. Піттакій Антонія IV, патріарха Константинопольського, - польському королеві [Ягайлу] про об'єднання церков, союз з угорським королем, про Галицького [Луцького] єпископа Іоана і про прибуття до Галичини Михаїла, архієпископа Віфлеємського, від січня індикту 5 [1397 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 280-282, № DXV.

40. Арк. 85зв.-88зв. Антоній IV, патріарх Константинопольський, - [Кипріяну], митрополитові Київському і всієї Русі, про те ж, від січня індикту 5 [1397 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 282-285, № DXVI.

41. Арк. 89-91зв. Матфей I, патріарх Константинопольський, - Кипріяну, митрополитові Київському і всієї Русі, з проханням про надання допомоги Константинополю, оточеному ворогами, б. д. [1400 р.]. *Вид.:* Ibid. - Р. 359-361, № DLX.

94 арк. (арк. 92-94 - чисті). Папір: 190 x 168. Філіграні: одноголовий орел - сх. - Lausevicius, №№ 365, 367 - 1782-1794 pp.; страсбурзька лілія на щиті - сх. - Lausevicius, № 2192 - 1783-1787 pp. Чорнило коричневе.

На полях позначки олівцем з посиланнями на видання Міклошича - Мюллера.

Палітурка первісна: 198 x 171 x 18. Картон у мармуровому панері ручного виготовлення, спинка оправи і кути - зі шкіри зеленувато-коричневого

кольору, обріз - червоного крапу. На звороті верхньої кришки запис: З б-ки II відд. Акт від 15.V.34 р.

Старі шифри: інв. XLIV 3; 643/542; греч. № 17.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 25

3. 7098 (1589) р. жовтень, індикту 3

Грамота Ієремії II, патріарха Константинопольського, братству церкви Різдва Богородиці у Рогатині на надання Йому прав на зразок тих, що мають Віленське та Львівське ставропігійні братства.

1 арк. Пергамен: 436 x 273, зроблений під замшу з обох боків. Чорнило світло-коричневе. Печатку втрачено, залишилися фрагменти дерев'яного футляра та червоно-жовтого шовкового шнура в позолоченій канітелі.

На полях грамоти власноручні підтверджені підписи Гедеона Балабана, єпископа Львівського, Галицького і Кам'янця Подільського; Кирила Терлецького, єпископа Луцького і Острозького; Мелентія Хребтовича, єпископа Володимирського й архімандрита Київського; Михайла Рогози архієпископа й митрополита Київського і Галицького; Петра Могили, митрополита Київського і Галицького, та ін. Частину тексту знищено, вилучено фрагменти, які визначали певну залежність діяльності братства від місцевого єпископа, додано слова про ставропігію та поминання патріарха і Його нащадків.

Грамота в конверті Львівської греко-католицької митрополичної консисторії.

Старі шифри на грамоті: № 230; С:б; на конверті: № 135; 76; 2666-106.

Вид.: D i p l o m a t a . - T. P. . - № XV. - P. 60-61.

Бібл.: А к т ы . - № XVI. - С. 117-118.

Ф. XVIII, № 33

4. 1644 р. листопад, індикту 13

Грамота Парфенія II, патріарха Константинопольського, монастиреві Різдва Богородиці, що на землях Олександра Єловицького у Мільцах Волинського воєводства Київської єпархії, на надання ставропігійних прав.

1 арк. Пергамен: 580 x 530. Чорнило чорне. На нижньому полі запис пол. мовою про реєстрацію грамоти в книзі гродській Кам'янця Подільського 22

березня 1646 р. На зв. записи лат. і пол. мовами від 1646 р. Грамота вклесена в картонну обкладинку.

Надійшла до КДА від священика М. Лашкова.

Старі шифри: № 651; № 8; № 13.

Публ.: А р х и в . - С. 582-586. - № ССХХХIV.

Бібл.: Л е б е д е в . - 172; И з в е с т и я ЦАО. - С. 158.

Ф. 301 (КДА), № 418л / 1

5. [1644 р.] грудня 1, індикту 13

Грамота Парфенія II, патріарха Константинопольського, - Сильвестру Гулевичу Воютинському, єпископові Перемишльському і Самборському, про занедбаний стан патріархату та з проханням надати допомогу.

1 арк. Папір: 670 x 422, наклеєний на тканину. Філіграні: лев на щиті під короною. Чорнило чорне. Ініціал чорнилом.

Старі шифри: № 652; 81; витр. 17.

Ф. 301 (КДА), № 418л / 2

6. 1670 р. квітня 8. Константинополь

Грамота Мефодія III, патріарха Константинопольського, на поставлення Йосифа Шумлянського єпископом Львівським, Галицьким і Кам'янця Подільського, про заборону єпископові Антонію Вінницькому висвячувати єпископів і про вигнання зі Львова єпископа Ієремії [Свистельницького].

1 арк. Папір: 576 x 405, наклеєний на шовк. Чорнило коричневе. На зв. запис: Возрѣнъ. Висячу печатку втрачено. На нижньому полі записи лат. мовою про зміст грамоти.

Грамота в конверті Львівської греко-католицької митрополичної консисторії.

Старі шифри на грамоті: Ex Fasci 3; № 6; № 1.42.03; XII; XIII; ad 7284; Litt: g; XLII; на конверті: № 138; 266-309, 20; 466 / 1 літ; С 20.

Бібл.: С в о д н а я летопись. - С. 330.

Ф. XVIII, № 98

7.1681 р. серпень, індикту 4. Константинополь

Грамота Іакова, патріарха Константинопольського, на поставлення єпископа (Лοιδορικίου) Панкратія митрополитом Кам'янця Подільського та екзархом всієї Малої Росії.

1 арк. Пергамен: 595 x 570, білий, цупкий. Чорнило темно-коричневе. Ініціал чорнилом того ж кольору. На зв. назва документа лат. мовою.

Грамота в конверті Львівської греко-католицької митрополичної консисторії.

Старі шифри на грамоті : № 43; Ex fasci: Зтіо № 9 по; ad 7284; XLIII; XIII; Litera S I; K 21; F 65; 5; на конверті: № 139, С.266-349, С 21.

Публ.: Акты. - № VIII. - С. 51-55.

Ф. XVIII, № 121

8. 1686 - 1744 рр.

Копії грамот Паїсія II, патріарха Константинопольського, Парфенія, патріарха Єрусалимського, і Досифея, патріарха Єрусалимського, зроблені в різний час (друга половина XVIII - початок XIX ст.).

Заголовок: Копії грамотъ 1. Паисія патріарха вселенского. 2. Парфенія патріарха іерусалимского. 3. О кіевской митрополії іерусалимского патріарха на хиротонію въ Москвѣ. На греческомъ языке. Присланы въ библиотеку Кіевской академіи отъ Его высокопреосвященства, Митрополита Кіевскаго и Галицкаго Евгения марта 12-го 1827 года въ Кіевѣ.

1. Арк. 2-3зв. Грамота Паїсія II, патріарха Константинопольського, графові Олексію Петровичу Бестужеву-Рюміну з дозволом не лотримуватися постів через його хворобливий стан, від травня індикту 7, 1744 р. Достовірність засвідчена статським радником і резидуючим міністром при Порті Олексієм Вешняковим травня 30 1744 р.

2. Арк. 4-10. Грамота Парфенія, патріарха Єрусалимського, про те ж, від травня 1744 р. Константинополь. З таким же засвідченням статського радника Олексія Вешнякова.

3. Арк. 12-15. Досифей, патріарх Єрусалимський, - царям Іоану і Петру Олексійовичам про підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату, від квітня 1686 р. Адріанополь. Без початку. Бібл.: Акти - Ч. 1. - Т. V. - С. 147-157, № XXXV.

15 арк. (10зв.-11зв. - чисті). Папір: арк. 2-11 -326 x 205; арк. 12 - 357 x 218. Філіграні: арк. 2-11 - герб Амстердама з літерами IV - сх., але з іншими літерами - Churchill, №№ 10,14 - 1669-1672 рр.; на арк. 12-15 - *Отечество*, орел на щиті, 1813 і лігатура.

Палітурка XIX ст.: 364 x 224 x 10. Картон у мармуровому коричневому папері з шкіряними кутами та спинкою .

Старі шифри: J. 1. 27. 27.

Бібл.: Петров - С. 380.

Ф. 301 (КДА), 405 п

9. 1696 - 1786 pp. Ніжин

Синодик Ніжинського грецького братства.

1. Арк. 3-4*. Грамота благословення Варлаама Ясинського, митрополита Київського, Галицького і всієї Малої Росії, що дозволяє грецьким купцям, які приїжджають до Ніжина, жити в церковному братстві під захистом київського митрополита, вибирати пресвітера, заснувати школу для вивчення грецької грамоти, а також шпиталь для притулку та харчування вбогих, від липня 3 1696 р. Київ. Копія, складена писцем Кіндратом Семеновичем, завірена рукою Іоасафа Кроковського, митрополита Київського, Галицького і всієї Малої Росії. *Вид.:* Акты греческого нежинского братства. - С. 12-15.

2. Арк. 6-бзв. Універсал гетьмана Іоана Мазепи про підтвердження всіх пунктів грамоти Варлаама Ясинського, митрополита Київського, Галицького і всієї Малої Росії, від жовтня 19 1696 р. Батурин. Копія, складена писцем Кіндратом Семеновичем. *Вид.:* Акты греческого нежинского братства. - С. 55-57.

3. Арк. 10-23зв. Записи пожертвувань грошей та майна Ніжинському грецькому братству та церкві св. архістратигів Михаїла і Гавриїла во спасіння душі та на вічну пам'ять. Перелічуються пожертви від 203-х осіб за період від липня 1696 р. по серпень 1786 р.

4. Арк. 24. Рахунок, складений Леонтарісом Роданісом березня 25 ... 2 р., на придбання церковних речей, зі списком імен вкладників та внесеної суми грошей.

* Ця грамота і наступний універсал складені російською мовою.

31 арк. (арк. 2, 5, 7-9, 25-29 - чисті). Папір: 425 x 320. Філіграні: арк. 1-31 - страсбурзька лілія на гербі - сх. - Churchill, № 401 - 1695 р. На арк. 3-бзв. церковно-слов'янський напівустав. На арк. 10-24 - скоропис. Чорнило чорне.

Текст у рамці. Ініціали рослинного стилю. На арк. 1-1зв., 30-30зв., 31-31зв. багатокольорові акварельні малюнки із зображеннями святих.

Старі шифри: греч. № 29, по описи № 3122.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 12 / 1

10. 1702 р. жовтень

Дарчий хрисовул Іоана Костянтина Дуки, воєводи і господаря Молдови і Волощини, Константинопольському патріаршому престолу святої православної церкви.

1 арк. Папір: 611 x 448, наклеєний на шовк. Чорнило чорне.

Золотий ініціал та окремі слова, вгорі двоголовий орел (виконано золотом та сірою фарбою), у кінці тексту в'язь золотом і підпис у фігурній рамці.

Книжковий знак ОТИС.

Старі шифри: XXXIII, № А.С. 190.

Ф. V (OTIC), № 3623

11. 1715 р. вересня 10. Константинополь

Підтвердженняний документ Хрисанфа, патріарха Єрусалимського, епітропам братства цеха хутровиків на отримання від них грошей за проданий їм госпіціум, що був пожертвуваний Святому Гробу покійним Іоаном.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 223 x 325. Філіграні: три капелюхи. Чорнило коричневе. У лівому верхньому куті печатка патріархату.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 45

12. 1742 р. березня 5. Сінай

Никифор, архієпископ Сінайський, - Рафайлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з проханням залишити у Києві ігумена Євгенія та про виграти на будівництво храму.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 341 x 222. Філіграні: корона / літери РС у картуші, між літерами - серце / виноградна гілка. Чорнило коричневе.
Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 36

13. 1743 р. лютого 5. Ніжин

Веніамін, бувший архімандрит, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з проханням сприяти ченцеві Biscapionu у переїзді до монастиря.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 285 x 202. Філіграні: літери VAS. Чорнило коричневе.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 31

14. 1743 р. березня 30

Даниїл, митрополит Сідський (Σίδης), - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з проханням надіслати митру та інше архієрейське вбрання.

3 арк. Папір: 290 x 190. Філіграні: квітка // літера А. Чорнило чорне. На арк. 2зв. темно-червона сургучна печатка.

До арк. 1 підшита записка Гедеона, [митрополита] Готського (папір: 105 x 85) про передачу пам'ятних речей - хреста, ківота та ін.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 32

15. 1743 р. червня 1. Сінай

Никифор, архієпископ Сінайський, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, про неможливість допомогти у спорудженні церкви.

2 арк. (арк. 2-2зв. - чисті). Папір: 337 x 221. Без філіганей. Чорнило коричневе. На арк. 1зв. печатка під кустодією.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 33

16. 1743 р. серпня 30

Парфеній, кафігумен лаври св. Афанасія на Афоні, - Самуїлу* [Рафаїлу Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, про труднощі, в яких перебуває монастир, а також про відправлення до Києва проєста для збирання милостині.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 345 x 240. Філіграні: стилізований лев під короною // літери С зворотні - подіб. - Eineder, №№ 1072-1077, середина XVIII ст. Чорнило коричневе. На арк. 2зв. червона сургучева печатка.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 41

17. 1743 р. жовтня 30

Даниїл, митрополит Сідський, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з вітаннями з приводу обрання його митрополитом.

2 арк. (арк. 2-2зв. - чисті). Папір: 340 x 231. Філіграні: лев // літера К - подіб. - Eineder, №№ 1053, 1058 - 1733, 1743 рр. Чорнило чорне.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 29

18. Б. д. [1744 р.]

Віссаріон, кафігумен Іверського монастиря, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з подякою за увагу до монастиря.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 326 x 218. Філіграні: виноградна гілка під короною - подіб. - Heawood, №№ 2382-2384 - 1736, 1744 рр. Чорнило коричневе. На арк. 1 вугільна печатка.

* Вірогідно, що в листі зроблено помилку.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 40

19. 1744 р. лютого 14

Даниїл, митрополит Сідський, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, про священика Стефана та про подарунки для митрополита.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 340 x 224. Філіграні: корона / AFAVGERE / виноградна гілка // літери GAVIAC / LANGVEDOC - подіб. - Heawood, №№ 2384, 2388-2389 - 30-70 рр. XVIII ст. Чорнило чорне.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 38

20. 1744 р. грудня 3. Сінай

Никифор, архієпископ Сінайський, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, про витрати, пов'язані з будівництвом церкви св. великомучениці Катерини, та з проханням про матеріальну допомогу.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 331 x 217. Без філіграней. Чорнило коричневе. На арк. 2 печатка під кустодією.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 34

21. 1744 р. грудня 20. Сорочинці

Іоаким, чернець, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з проханням дозволу на повернення до грецького монастиря св. Миколи у Москві.

4 арк. (арк. 2-2зв. - чисті). Папір: 330 x 230. Філіграні: орел під короною - подіб. - Laucevicius, №№ 432-433 - 1715-1760 рр. Чорнило коричневе.

До листа підшита записка Даниїла, митрополита Сідського, (2 арк., папір: 110 x 65) з вибаченнями за турботи, викликані замовленням митри, та з переліком подарунків для митрополита.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 39

22. Б. д. [1744-1745 рр.]

Симеон, кафігумен Іверського монастиря, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з проханням виявити увагу до архімандрита Анфіма.

2 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 333 x 200. Філіграні: Богородиця // дуб з літерами СИ - тотож. - Laucievicius, № 2354 - 1750-1759 рр. Чорнило чорне.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 37

23. 1745 р. травня 6

Григорій, [єпископ] Кафський, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, з пасхальними поздоровленнями і проханням про підтримку.

3 арк. (арк. 1зв.-2зв. - чисті). Папір: 320 x 220. Філіграні: літери ALPA на фігурному щиті. Чорнило чорне. На арк. 2зв. червона сургучна печатка.

До арк. 1зв. підшлага записка (арк. 3, папір: 58 x 170) Данила, митрополита Сідського, митрополитові Рафаїлу про передачу подарунків.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 35

24. 1746 р. лютого 11. Бухарест

Косма, архімандрит лаври св. Афанасія, - Рафаїлу [Зaborовському], митрополитові Київському, Галицькому і всієї Малої Росії, про те, що він вибуває до іншого з листом, але затримується в Бухаресті, тому що нездужає.

2 арк. Папір: 318 x 210. Філіграні: три капелюхи // літери AFZ. Чорнило коричневе. На арк. 2зв. чорна сургучева печатка.

Із архіву бібліотеки КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 30

25. 1753 р. травня 31. Кунупія, Містра, Морея, Лакедемон

Микола Діамантіс - ієромонахові Ігнатію Папазоглу з вітанням від родичів, земляків та повідомленням про події в селі Кунупія.

2 арк. Папір: 333 x 217. Філіграні: літери у рамці (не читаються) і 174[...]
Чорнило коричневе.

Старий шифр: 154 у колі.

Ф. V (ОТІС), № 3653

26. 1760 р.

Синодик Готської митрополії.

1. Арк. 1-5. Імена мешканців Кафи, Капсохорі, Сале, Джемпарек та інших поселень.

2. Арк. 5зв.-6. Текст на урумській мові.

3. Арк. бзв. Здравиці на честь воєвод і господарів Іоана Костянтина Миколая, Іоана Григорія Гіка, Іоана Михайла Раковіце, Іоана Костянтина Михайла, їхніх дружин та дітей.

4. Арк. бзв.-7. Імена мешканців Мировіджі.

5. Арк. 7-8зв. Чернетки листів Гедеона, митрополита Готського і Кафського, Ананію, митрополитові Трапезунда, і Христофору, ігumenові монастиря Богородиці у (Меїлє) про стан справ у митрополії.

8 арк. Папір: 225 x 170. Філіграні: виноградна гілка під короною з літерами PG - подіб. - Heawood, № 2368 - XVIII ст. Чорнило темно-коричневе.

Старий шифр: 70.

Ф. V (ОТІС), № 3641

27. 1760 р. квітня 15, індикту 8. Константинополь

Грамота Серафима II, патріарха Константинопольського, на переведення Гавриїла, митрополита Фессалонікійського, митрополитом у Молдову і Волощину.

1 арк. Папір: 530 x 384. Без філіграней. Чорнило чорне.

На звороті грамоти наклеєна копія документа (үарлік) (папір: 216 x 100) про вирішення суперечки між мешканцями села (Поуданія) і ногайскими татарами хана Селім - Гірея.* (*Старі шифри*: № XXII А. С.).

Книжковий знак ОТІС.

Старі шифри: № XV; 48253; 140 у колі; № XV А.С.

Ф. V (OTIC), № 3625

28. 1760 р. вересня, індикту 9. Константинополь

Грамота Серафима II, патріарха Константинопольського, на затвердження Гаврила митрополитом Молдови й Волощини.

1 арк. Пергамен: 560 x 455, білий. Чорнило чорне. Ініціал фігурний того ж кольору. Висячу печатку втрачено, збереглися залишки блакитного шовкового шнура.

Книжковий знак ОТІС.

Старі шифри: 138 у колі; 48217; № VI А.С.

Ф. V (OTIC), № 3624

29. 1761 р. квітня 20. Сінай

Кирило, архієпископ Сінайський, - [Арсенію Могилянському], митрополитові Київському і Галицькому, про відкликання ігумена Никифора та призначення на його місце ігумена Мельхіседека.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 322 x 245. Філіграні: лев на щиті під короною / RA. Чорнило коричневе.

Штамп Всесвітньої бібліотеки України.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 43

30. 1762 р. березня 27

Розписка ієромонаха Ігнатія [Папазіоса], Костянтина Пургасіліса і Димитріса Христофороса про вилучення частини грошей із суми, пожертвованої Димитрієм Гарбазоглу на будівництво церкви.

* Про котрого з трьох відомих кримських ханів йде мова, не встановлено.

2 арк.(арк.1зв.-2зв. - чисті). Папір: 210 x 162. Філіграні: вензель АГ - тодож. - Клепиков (78), №19 - 1761 р. Чорнило коричневе.
Старій шифр: 145 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3652

31. 1762 р. жовтня 6. Фортеця св. Єлизавети

Тестамент ієромонаха Ігнатія [Папазіноса] з Лакедемона.

2 арк. Папір: 305 x 200. Філіграні: Pro Patria - тодож. - Клепиков (59), № 20 - 1762-1763 рр. Чорнило коричневе. На арк. 2 вугільна печатка.
Старий шифр: 152 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3662

32. 1774 р. грудня 3. Афон

Засвідчення Феокліта, ієромонаха Афонської Лаври, про сповідання ченця Антонія.

1 арк. Папір: 212 x 165. Без філіграней. Чорнило коричневе.
Старий шифр: 149 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3660

33. 1774 р.

Звернення мешканців фортеці св. Єлизавети до кафігумена монастиря св. Катерини в Києві Григорія Сінайського з проханням взяти під своє покровительство грецьку церкву та братство.

1 арк. Папір: 530 x 275, аркуш розірвано. Філіграні: страсбурзька лілія на щиті, літери S&I. Honic - сх. - Heawood, № 1851 - 1776 р.; Клепиков (59), № 954. Чорнило коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 172 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3626

34. 1776 р. серпня 3. Афон

Засвідчення Паїсія, проігумена Афонської Лаври, про сповідання ченця Феодора.

1 арк. Папір: 148 x 183. Без філіграней. Чорнило коричневе.

Старий шифр: 148 у колі.

Ф. V (ОТІС), № 3657

35. 1780 р. листопада 1. Маріуполь

Заява Георгія Полетики Сфакіаноса про відсутність шлюбних зобов'язань і про намір стати до законного шлюбу в Маріуполі.

1 арк. Папір: 213 x 169. Без філіграней. Чорнило коричневе. На зв. запис церковно-слов'янським напівуставом. Поч.: Во Іорданѣ ...

Старий шифр: 157 у колі.

Ф. V (ОТІС), № 3658

36. 1781 р. червня 30. Маріуполь

Заява ромея Георгія Пападопулоса з Таганрога про його шлюб з Елизаветою, донькою Соломонії з Бахчисарада.

1 арк. Папір: 210 x 154. Без філіграней. Чорнило чорне.

Старий шифр: 156 у колі.

Ф. V (ОТІС), № 3656

37. 1782 р. жовтня 3

Звернення ігумена й братії монастиря св. Спиридона - чудотворця [на о. Керкіра], передане ієромонахом Філофеєм ієрархам Руської православної церкви і всьому християнському народові, з проханням про сприяння в збиранні милостині.

1 арк. Папір: 232 x 398, верхній окрасець з пошкодженнями. Філіграні: три місяці, літери GAF - сх. - Велков, Андреев, №№ 970-970a - 1795 р. Чорнило чорне.

Старий шифр: 165 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3646

38. 1784 р. червня 2

Грамота Гавриїла IV, патріарха Константинопольського, на поставлення Ігнатія архієпископом Реона і Праста.

1 арк. Пергамен: 640 x 470, грубої вичинки. Чорнило коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 137 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Старинные акты. - С. 382-383.

Ф. V (OTIC), № 3627

39. 1784 р. червня 2

Послання Гавриїла IV, патріарха Константинопольського, з нагоди поставлення Ігнатія архієпископом Реона і Праста.

1 арк. Папір: 790 x 530. Філіграні: три місяці на фігурному щиті під короною / Imperial // GFA (у дзеркальному варіанті) - totож. - Велков, Андреев, № 831 - 1782 р. Чорнило світло-коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старі шифри: 141 у колі; 48250; олівцем - 1590.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Старинные акты. - С. 383.

Ф. V (OTIC), № 3628

40. 1784 р. червня 2

Послання Гавриїла IV, патріарха Константинопольського, з нагоди поставлення Ігнатія архієпископом Реона і Праста.

1 арк. Папір: 780 x 530. Філіграні: три місяці на фігурному щиті під короною / Imperial // GFA (у дзеркальному варіанті) - totож. - Велков, Андреев, № 831 - 1782 р. Чорнило світло-коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старі шифри: 139 у колі; 48247.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Старинные акты. - С. 383.

Ф. V (OTIC), № 3629

41. 1785 р. серпня 9. Константинополь

Прокопій, патріарх Константинопольський, - Ігнатію, архієпископові Реона і Праста, з нагоди обрання його [Прокопія] патріархом.

З арк. (арк. 3 - чистий). Папір: 346 x 237. Філіграні: літери DV під короною - подіб. - Eineder, № 1027 - 1768 р.; лев на щиті. Чорнило темно-коричневе. На арк. 2 зв. червона сургучева печатка.

Книжковий знак ОТІС.

Старі шифри: 164 у колі; 43 - червоним олівцем.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Старинные акты. - С. 383.

Ф. V (OTIC), № 3631

42. 1786 р. вересня 27

Никифор [Феотокі], архієпископ Словенський і Херсонський, - протопресвітерові Трифілію [Трандафілову Карацоглу] та мешканцям Маріуполя про майно, пожертвуване Іоаном Гозадіном.

2 арк.(арк. 2 - чистий) Папір: 350 x 220. Філіграні: ... / МА. Чорнило темно-коричневе.

Старий шифр: 147 у колі.

Бібл.: Л а т ы ш е в . - С. 42-64.

Публ.: Л а т ы ш е в . - С. 56-58.

Ф. V (OTIC), № 3642 / 1

43. 1786 р. серпня 26, 1789 р. травня 10 *

Звернення Никифора [Феотокі], архієпископа Словенського і Херсонського, до мешканців Маріуполя з приводу заснування греко-російського училища. Копія з перекладом на урумську мову.

4 арк.(арк. 4 - чистий). Папір: 336 x 210. Філіграні: герб Ярославської губ. - 1781 р. Чорнило коричневе.

Бібл.: Л а т ы ш е в . - С. 42-64.

Публ.: Л а т ы ш е в . - С. 53-56.

Ф. V (OTIC), № 3642 / 3

* У документі дві дати.

44. 1787 р. січня 23. Маргіанополь

Заява Дафніса Михаліса про відсутність шлюбних зобов'язань.

1 арк. Папір: 210 x 170. Філіграні: монограма CW. Чорнило коричневе.
Старий шифр: № 150 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3659

45. 1787 р. вересня 29

Розписка ченця Агафангела про передачу економові Трифілію [Трандафілову Карапоглу] різного маєтку: одягу, годинників, ікон, хрестів тощо.

1 арк. Папір: 328 x 210. Філіграні: [17]85 CH. Чорнило чорне.
Старий шифр: 146 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3642 / 2

46. 1788 р. листопада 3. Старий Крим

Дорофей [Возмуйлов], вікарій Феодосійський і Маріупольський, - економові Трифілію [Трандафілову Карапоглу], про встановлення архієрейського крісла й амвона в соборі [св. Харлампія у Маріуполі].

1 арк. Папір: 345 x 212. Філіграні: АГ / Pro Patria. - тотож. - Клєников (59), № 21 - 1788 р. Чорнило коричневе.

Старий шифр: 142 у колі.
Бібл.: Серафимов. Заметки. - С. 591-595.

Ф. V (OTIC), № 3645

47. 1789 р. травня 28. Таганрог

Дорофей [Возмуйлов], вікарій Феодосійський і Маріупольський, - економові Трифілію [Трандафілову Карапоглу] про зняття кувуклі з пальмогілля пібіжника Іннатія, митрополита Готфійського і Кафійського.

1 арк. Папір: 320 x 205. Філіграні: [17]83 CH. Чорнило коричневе.
Старі шифри: 143 у колі.

Бібл.: Серафимов. Заметки. - С. 591-595.

Ф. V (OTIC), № 3644

48. 1790 р. жовтня 16

Анфім, протосинкел, - протоієреї Трифілію [Трандафілову Каракоглу] з питань, що стосуються порядку в єпархії.

1 арк. Папір: 202 x 163. Філіграні: Pro Patria, АГ - тогож. - Клепиков (59), № 21 - 1788 р.

Старі шифри: 155 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3655

49. Б. д. [1791 р. до червня 19]. Петербург

Євгеній Булгаріс, архієпископ, - найяснішому князеві [Потьомкіну Г. О.] про гроши, які він повинен отримати за книги, переклад "Георгік", будинок та ін. З перекладом на рос. мову.

2 арк. (арк. 2-2зв. - чистий). Папір: 230 x 194. Філіграні: літери *Jan KooL* - сх. - Heawood, № 2771 - 1758 р. Чорнило коричневе.

Старі шифри: 48136; II.97.131.

Ф. V (OTIC), № 3638

50. 1791 р. червня 19. Петербург

Євгеній Булгаріс, архієпископ, - . . . * з проханням швидше вирішити питання, про які він писав у листі до найяснішого князя, а також про невиплату призначеної йому пенсії.

2 арк. (арк. 2-2зв. - чисті). Папір: 230 x 192. Філіграні: ріжок на гербовому полі // літери *Jan KooL* - сх. - Heawood, № 2771 - 1758 р. Чорнило коричневе.

Старі шифри: 48136; II. 97. 132; 97. 131.

Ф. V (OTIC), № 3637

51. 1792 р. серпня 26

Дорофей, вікарій Феодосійський і Маріупольський, - економові Трифілію [Трандафілову Каракоглу] та мешканцям Маріуполя про перегисування мацна небіжчика Ігнатія, митрополита Готфійського і Кафійського.

Копія, знята [Трифілієм Трандафіловим Каракоглу].

1 арк. Папір: 339 x 208. Філіграні: герб Ярославської губ. - сх. - Клепиков
(59), № 776 - 1781-1784 рр. Чорнило коричневе.

Старі шифри: 144 у колі.

Бібл.: Латышев. - С. 42-64.

Публ.: Латышев. - С. 58-59.

Ф. V (OTIC), № 3643

52. 1793 р. грудня 29. Ніжин

Копії документів на трирічну оренду церковного майна.

1. Контракт між епітропами грецької церкви і Христофором Бопісом на оренду церковної корчми з погрібками та іншими будівлями, з щорічною виплатою 345 крб.

2. Контракт між епітропами грецької церкви і Кириаком Феодосієвим на оренду церковної корчми з дворищем, з щорічною виплатою 400 крб.

3. Контракт між епітропами грецької церкви і Христосом Михайлівим Лунгула на оренду церковного дворища з будівлями на ньому, з щорічною виплатою 240 крб.

2 арк. (вставні арк. 32-33 рукопису Ф. 72, № 12). Папір: 210 x 165.
Філіграні: Pro Patria, I ... 1788. Чорнило чорне.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 12 / 2

53. 1797 р. квітня 29

Діонісій, архімандрит Галати, про порядок збирання боргів та податей із земель, підпорядкованих монастиреві.

1 арк. Папір: 354 x 244, з дірками. Філіграні: леопардо-лев - сх. - Eineder,
№№ 1022-1023 - 1799 р. Чорнило коричневе. Вугільна печатка монастиря.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 166 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3630

54. Б. д. [до грудня 1798 р.]

Григорій V, патріарх Константинопольський, - [Костянтину Іпсілані, господарю Молдови], про одержання указу великого візира стосовно Ариутської церкви.

2 арк. Папір: 340 x 120. Без філіграней. Чорнило коричневе.

Надійшов до ОТІС від Негрі О. Ф.

Старий шифр: 167 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма. - С. 378-381.

Публ.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма. - С. 378-381.

Ф. V (OTIC), № 3647

55. Б. д. [до грудня 1798 р.]

Григорій V, патріарх Константинопольський, - [Костянтину Іпсіланті, господарю Молдови], про супліку пелопонесців.

2 арк.(арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 340 x 120. Філіграні: літери GBT під короною - сх. - Eineder, №№ 1071-10747 - 70-80-і рр. XVIII ст. Чорнило коричневе.

Надійшов до ОТІС від Негрі О. Ф.

Старий шифр: 168 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма. - С. 378, 382-383.

Публ.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма. - С. 382.

Ф. V (OTIC), № 3648

56. Б. д. [до грудня 1798 р.]

Григорій V, патріарх Константинопольський, - [Костянтину Іпсіланті, господарю Молдови], про опікунство над школою.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 340 x 120. Філіграні: лев на щиті. Чорнило коричневе.

Надійшов до ОТІС від Негрі О. Ф.

Старий шифр: 169 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма.- С. 378, 383-384.

Публ.: С е р а ф и м о в. Собственноручные письма.- С. 383-384.

Ф. V (OTIC), № 3649

57. Б. д. [до грудня 1798 р.]

Григорій V, патріарх Константинопольський, - Його святості . . . * про незгоду взяти під свою опіку заплановану будівлю в арнаутському поселенні.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 340 x 120. Філіграні: AF / Чорнило чорне.

Надійшов до ОТІС від Негрі О. Ф.

Старий шифр: 170 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Собственноручные письма . - С. 378, 385-386.

Публ.: С е р а ф и м о в . Собственноручные письма. - С. 385.

Ф. V (ОТІС), №3650

58. Б. д. [кін. XVIII ст.]

Копії [або виписки з канцелярії монастиря], адресовані священикові Триандафілосу [церкви св. Григорія].

1. Свідоцтво, видане протоієреєм Максимом Левитинським з дозволу князя Сангушко ієреєві Трофиму з Чигирина, на вільне пересування вздовж Кальміуса з метою купівлі продуктів для монастиря, від травня 23.

2. Паспорт № 49, виданий на чотири місяці ігуменом Іоілом і протоієреєм Іоаном ієреєві Діонісію, ієродияконові Макарію та ченцеві Давиду, для поїздки на річку Кальміус за рибою для Мошногорського Вознесенського монастиря, від квітня 29.

1 арк. Папір: 208 x 172. Без філіграней. Чорнило коричневе.

Старий шифр: 151 у колі.

Ф. V (ОТІС), № 3661

59. 1815 р. квітень. Константинополь

Полікарп, патріарх Єрусалимський, - Іову [Потьомкіну], архієпископові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, з проханням взяти під свою опіку закладений у Таганрозі монастир Святого Гроба і надати матеріальну допомогу Єрусалимському патріархату, що зазнає утису від еретиків.

1 арк. Папір: 352 x 237. Філіграні: леопардо-лев - сх. - Eineder, № 995 - 1814 р. Чорнило коричневе.

Книжковий знак ОТІС.

Старий шифр: 159 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты.- С. 384-386.

Ф. V (ОТІС), № 3635

60. 1817 р. травня 18. Константинополь

Полікарп, патріарх Єрусалимський, - Іову [Потьомкіну], архієпископові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, з вдячністю за увагу до архімандрита Анфіма і сприяння у справах монастиря Святого Гроба.

2 арк. Папір: 335 x 239. Філіграні: літери AFG і леопардо-лев - сх. - Eineder, № 992 - 1806 р. Чорнило коричневе.

Старий шифр: 158 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты.- С. 386.

Ф. V (OTIC), № 3636

61. 1818 р. липня 29. Константинополь

Полікарп, патріарх Єрусалимський, - Іову [Потьомкіну], архієпископові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, про маїно, заповідане монастиреві Святого Гроба, що притримується душоприказниками.

2 арк. Папір: 352 x 242. Філіграні: леопардо-лев і літери FF - сх. - Eineder, № 1029. Чорнило темно-коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 160 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты. - С. 386-387.

Ф. V (OTIC), № 3634

62. 1819 р. травня 5

Григорій, ігумен монастиря св. Георгія Перістера, - Іову [Потьомкіну], митрополитові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, про злигодні чернечької общини, з проханням допомогти в збиранні милостині.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 349 x 235. Філіграні: леонардо-лев і літери АМ, арабалест - сх. - Eineder, №№ 1029, 1031 - 1804, 1805 р. Чорнило коричневе. На арк. 1 вугільна печатка монастиря св. Георгія Перістера.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 163 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты. - С. 388-389.

Ф. V (OTIC), № 3639

63. Б. д. [до 1821 р.]

Заява . . . * з Японії про його прибуття до Росії з наміром вирушити до Петербурга до графа Каподістрій з тим, щоб подати прохання Олександру I і стати підзахист Російської імперії.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 354 x 236. Філіграні: літера G і леопардо-лев. Чорнило коричневе.

Старий шифр: 153 у колі.

Ф. V (OTIC), № 3654

64. 1820 р. грудня 30. Константинополь

Полікарп, патріарх Єрусалимський, - Іову [Потьомкіну], архієпископові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, про призначення Матфея архімандритом монастиря Святого Гроба в Таганрозі.

2 арк.(арк. 2 - чистий). Папір: 356 x 241. Філіграні: літери АРГ і леопардо-лев - подіб. - Eineder, № 992 - 1806 р. Чорнило коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 161 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты. - С. 387-388.

Ф. V (OTIC), № 3632

65. 1821 р. січня 28. Константинополь

Полікарп, патріарх Єрусалимський, - Іову [Потьомкіну], архієпископові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, з поясненнями щодо заміни ігумена Аїфіма іншим з приводу відклікання його до Єрусалима.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 362 x 241. Філіграні: леопардо-лев - сх. - Eineder, № 992 - 1806 р. Чорнило коричневе.

Книжковий знак OTIC.

Старий шифр: 162 у колі.

Бібл.: С е р а ф и м о в . Старинные акты. - С. 388.

Ф. V (OTIC), № 3633

66. Б. д. [1837-1848 pp.]. Афон

Герасим, калігумен монастиря св. Пантелеймона на Афоні, - Гавріїлу [Розанову], митрополитові Катеринославському, Херсонському і Таврійському, про злигодні, що спіткали монастир у часи визвольної боротьби в Греції, і з проханням сприяти в збиранні коштів на відбудову обителі.

2 арк. Папір: 356 x 222. Без філіграней. Чорнило коричневе. На арк 1 печатка монастиря.

Книжковий знак ОТІС.

Старий шифр: 171 у колі.

Бібл.: Терновский - С. 439-440.

Ф. V (OTIC), № 3640

67. 1860 р. червня 19. Константинополь

Іаков, патріарх Александрійський, - [Ісидору Нікольському, митрополитові Київському і Галицькому], з нагоди обрання його [Іакова] патріархом.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 358 x 245. Без філіграней. Чорнило чорне.
Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 49

68. 1863 р. квітня 20. Халкі

Григорій, ієродиякон, викладач богослів'я у Халкійській школі, - [Арсенію Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, з проханням надіслати праці КДА.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 270 x 213. Філіграні: 1.J.D.S8CO.
Чорнило чорне.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 54

69. 1866 р. червня 30. Александрія

Никанор, патріарх Александрійський, - Арсенію [Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, з нагоди обрання його [Никанора]

патріархом, про розладнані справи патріархату, з проханням про матеріальну допомогу.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 320 x 204. Без філіграней. Чорнило синє.
Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 56

70. 1868 р. липня 20. Єрусалим

Кирило, патріарх Єрусалимський, - Арсенію [Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, про книжки, одержані ним від архімандрита Антоніна [Канустіна], та про відправлення до Києва "Єрусалиміади" і катехізису.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 279 x 222. Без філіграней. Чорнило чорне. На арк. 1 штемпель: герб - леві зі щитом під шоломом - і напис: Bammer mill superfine.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 55

71. 1868 р. листопада 18. Київ

[Арсеній Москвін], митрополит Київський і Галицький, - Кирилу, патріархові Єрусалимському, про одержання його листа і подякою за надіслані книги.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 267 x 209. Без філіграней. Чорнило чорне. Конверт з адресою гр. та рос. мовами.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 58

72. 1869 р. травня 10. Ботушани, Молдавія

Кесарій, [митрополит] Сіннадський (Συννάδων), - Арсенію [Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, з вибаченнями за те, що він не може відвідати Печерську Лавру, а також про надіслання йому срібного хреста.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 338 x 208. Без філіграней. Чорнило світло-коричневе.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 51

73. 1870 р. липня 23. Єрусалим

Кирило, патріарх Єрусалимський, - Арсенію [Москвіну], митрополитові
Київському і Галицькому, з вдячністю за пожертви Святому Гробу.

2 арк. Папір: 337 x 220. Без філіграней. Чорнило чорне.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 50

74. 1870 р. вересня 15. Дамаск

Ієрофей, патріарх Антіохійський, - Арсенію [Москвіну], митрополигові
Київському і Галицькому, з вдячністю за увагу до ігумена Кирила.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 340 x 245. Без філіграней. Чорнило чорне.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 60

75. 1871 р. січня 23. Сінай

Калістрат, архієпископ Сінайський, - [Арсенію Москвіну], митрополитові
Київському і Галицькому, з вдячністю за увагу до архімандрита Мелетія.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 280 x 224. Без філіграней. Чорнило
коричневе. На арк. 1 вихідний номер 51.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 52

76. 1872 р. вересня 18. Київ

Давид Інгілес із Кефаллінії, чернець, - [Арсенію Москвіну],
митрополитові Київському і Галицькому, з проханням про допомогу у
поверненні на батьківщину після паломництва до Єрусалима, на Сінай та до
Києва.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 365 x 228. Без філіграней. Чорнило чорне. 1 арк. 1 штемпель Найвищої комісії і запис: 20 сент[ября] 1872 г. Оставить безъ послѣствій, а приложенное просителю возвратить.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 57

77. 1874 р. серпня 5

Кирило, бувший патріарх Єрусалимський, - [Арсенію Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, про одержання його фотографії та з подякою за турбування про Костянтина, який навчається у КДА.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 340 x 215. Без філіграней. Чорнило коричневе.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 61

78. 1874 р. серпня 29. Київ

Арсеній [Москвін], митрополит Київський і Галицький, - Кирилу, бувшому патріархові Єрусалимському, з вдячністю за надіслану фотографію і з підтвердженням свого піклування про Костянтина.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 351 x 220. Без філіграней. Чорнило коричневе.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 59

79. 1875 р. квітня 25. Константинополь

Кирило, бувший патріарх Єрусалимський, - Арсенію [Москвіну], митрополитові Київському і Галицькому, з пасхальними поздоровленнями.

2 арк. (арк. 1зв.-2 - чисті). Папір: 275 x 215. Без філіграней. Чорнило чорне.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.) , № 53

80. 1889 р. червня 19. Дамаск

Герасим, патріарх Антіохійський, - Платону [Городецькому], митрополитові Київському і Галицькому, з проханням висвябити у пресвітери єродиякона Рафаїла, котрого призначено ігуменом патріаршого монастиря у Москві.

2 арк. (арк. 2зв. - чистий). Папір: 333 x 220. Без філіграней. Чорнило фіолетове. На арк. 1 штемпель канцелярії патріархату і вихідний номер 1446.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 46

81. 1889 р. серпень. Сміrna

Василій, митрополит Смірнський, - Сильвестру [Малеванському], ректорові КДА, з подякою за увагу до стипендіата КДА Адаманта Діамантопуло.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 270 x 213. Філіграні : лев, літери SUPERFINE. Чорнило чорне. На арк. 1 штемпель канцелярії митрополії. Конверт з печаткою й адресою франц. і гр. мовами.

Із архіву КДА

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 48

82. 1899 р. грудня 14. Дамаск

Мелетій, патріарх Антіохійський, - Іоанікію [Руднєву], митрополитові Київському і Галицькому, з поздоровленнями у зв'язку з п'ятидесятиріччям служіння церкві та нагородженням Його орденом Андрія Первозванного.

2 арк. (арк. 2 - чистий). Папір: 331 x 213. Філіграні: ROCHE LJDLS&Cie. Чорнило чорне. На арк. 1 штемпель канцелярії патріархату і вихідний номер 1475.

Із архіву КДА.

Ф. 72 (Гр. зібр.), № 47

Список скорочень

арк. - аркуш	кн. - князь
архієп. - архієпископ	митр. - митрополит
архім. - архімандрит	и-р - монастир
б. д. - без дати	OTIC - Одесське товариство історії та старожитностей
бібл. - бібліографія	патр. - патріарх
вел. - великий	подіб. - подібний
вид. - видання	пол. - польський
віз. - візантійський	поч. - початок
гр. - грецький	публ. - публікація
див. - дивись	р. - рік
єп. - єпископ	рос. - російський
за. - зворот	св. - святий
зібр. - зібрання	серед. - середина
ЗІОНІЛ - Записки імператорського Одесского общества истории и древностей	ск. - складний
ін. - інший	тотож. - тотожний
іст. - історична назва	ф. - фонд
КЛА - Київська Духовна Академія	франц. - французький

Список бібліографічних скорочень

- Акты - Акты относящиеся к истории Южно-западной Руси / Издал А. П. Петрушевич. - Львов, 1868.
- Архив Архив Юго-Западной России - Киев, 1873 - 1883. Т. I. - Ч. X.
- Велков, Андреев - Аспарух Велков, Стефан Андреев. Водни знаци в османо-турските документи. - София, 1983.
- Известия ЦАО - Известия церковно-археологического общества при Киевской Духовной Академии. - Февраль 1890 года. - Киев, 1890. - № 9.
- Клепиков (59) - Клепиков С. А. Филиграны и штемпели на бумаге русского и иностранного производства XVII - XX веков. - М., 1959.
- Клепиков (78) - Клепиков С. А. Филиграны на бумаге русского производства XVIII - начала XX века. - М., 1978.
- Латышев - Латышев В. В. К начальной истории города Мариуполя // ЗООНД. - Одесса, 1915. - Т. XXXII С. 42-64.
- Лебедев - Лебедев Александр. Рукописи Церковно Археологического музея при Императорской Киевской Духовной Академии. - Саратов, 1916 - Т. I.
- Петров - Петров Н. И. Описание рукописей Церковно-Археологического музея при Киевской Духовной Академии. - Киев, 1875. - Вып. 2.
- Сводная летопись - Сводная Галицко-русская летопись с 1600 по 1700 год / Издал Петрушевич А. С. - Львов, 1874.
- Серафимов. Старинные акты - Серафимов С. Старинные греческие акты, принадлежащие Музею Одесского общества истории и древностей // ЗООНД. - Одесса, 1875. - Т. IX. - С. 382-389.
- Серафимов. Заметки - Серафимов С. Заметки из архива о Готфрийской епархии в Крыму // ЗООНД. - Одесса, 1875. - Т. IV. - С. 591-595.
- Серафимов. Собственноручные письма Константинопольского патриарха Григория V // ЗООНД. - Одесса, 1858. - Т. IV. - С. 378-386.

Терновский	Терновский Ф. Письмо афоногорского монастыря Русик, архиепископу Екатеринославскому, Херсонскому и Таврическому Гавриилу с изложением монастырских нужд и обстоятельств и просьбой о пособии // ЗООИД. - Одесса, 1877. - Т. X. - С. 439-440.
Флоринский. Памятники -	Флоринский Т. Д. Памятники законодательной деятельности Душана. - Киев, 1888.
Флоринский. Южные славяне -	Флоринский Т. Д. Южные славяне и Византия во второй четверти XIVв. - Вып. II. - СПб, 1882.
Acta et diplomata -	Acta et diplomata Graeca medii aevi. Sacra et profana. Fr. Miklosich et Ios. Müller. Vindobonae Carolus Gerold MDCCCLX. Vol. I - V.
Churchill	Churchill W. A. Watermarks in Paper in Holland, England, France, etc., in the XVII and XVIII Centuries and their Interconnections. - Amsterdam, 1935.
Diplomata	Diplomata statutaria a Patriarchis orientalibus confraterniti stauropigianae Leopoliensi a. 1586 - 1592 data. Leopoli, 1895.
Eineder -	Eineder G. The Ancient Paper-Mills of the Former Austro-Hungarian Empire and their Watermarks. - Hilversum, Holland, 1960.
Heawood -	Heawood E. Watermarks Mainly of the 17 th and 18 th Centuries. - Hilversum, Holland, 1950.
Iausevicius	Iausevicius E. Popietus Lietuvose XV-XVIII a. Vilnius, 1967. - V. 1-2.

Іменний подажчик

- Аарон Олексій, сановник 2/37
Агафангел, чернець 45
Ананій, митрополит Трапезунда 26
Анастасія Фармаколітгрія († бл. 340), св. мучениця 1/14
Андрій Первозваний († 30.11 бл. 67), апостол 82
Антоній IV, патр. Константинопольський
(серпень 1391 - липень 1390; серпень 1391 - травень 1397) 2/30, 32-40
Антоній (Вінницький), єпископ Переяславський, митр. Київський і всієї Русі
(1679 - 1685) 6
Антоній, єп. і митр. Галицький (1371-1391) 2/8, 9, 11
Антоній, чернець 32
Антонін (Андрій Іванович Калустін, 12.08.1817 - 24.03.1894), архім. 70
Анфім, архім. 22
Анфім, архім. 60, 65
Анфім, протосинкл. 48
Арсений (Олексій Могилянський, 1704 - 08.06.1770), митр. Київський, Галицький
і всієї Малої Росії (з 22.10.1757) 29
Арсений (Федір Павлович Москвін, 1797 - 28.04.1876), митр. Київський і Галицький
(з 01.07.1860) 68, 71-79
Афанасій (Великий, бл. 297 - 02.05.373), св. 1/11
Бестужев-Рюмін Олексій Петрович (22.05.1693 - 60-ті рр. XVIII ст.), граф, дипломат 8/1
Боніс Христофор 52
Важинський Порфирій 2
Варвара († 306), св. великомуч. 1/13
Варлаам (Ясинський, † 22.08.1707), митр. Київський, Галицький і всієї Малої Росії
(з 31.08.1690) 9/1
Василій, митр. Смирицький 81
Василь I Дмитрович (1371 - 1425), вел. кн. московський (з 1389) 2/35
Вешняков Олексій, статський радник, резидууючий міністр у Порті 8/1, 2
Веніамін, архім. 13
Віссаріон, ченець 13
Віссаріон, кафігумен Іверського монастиря 18
Гаврил, архангел 9
Гаврил IV († 29.06.1785), патр. Константинопольский (з 08.10.1780) 38-40
Гаврил, митр. Фессалонікський (до 15.04.1760), митр. Молдови і Волощини
(з вересня 1760) 27, 28
Гаврил (Василій Федорович Розанов, 26.01.1781 - 08.09.1858), єп., потім архієп
Катеринославський, Херсонський і Таврійський (22.05.1828-01.03.1848) 66
Гарбазоглу Димитрій 30
Гедеон (Григорій Балабан, 1530 - 1607), єп. Львівський (1570 - 05.10.1596) 3
Генеон († 1769), митр. Готський (з 25.11.1725) 14, 26/3
Георгій Перистера, св. 62
Герасим, патр. Антіохійський (до 1891) 80
Герасим († 1865), кафігумен м-ря св. Пантелеймона на Афоні 66
Гозалінов Іоан Антонович 42
Григорій, св. 58
Григорій V (Георгій, 1745 - 10.04.1821), патр. Константинопольський

- (01.05.1797 - 19.12.1798; жовтень 1806 - 10.09.1808; 14.12.1818 - 10.04.1821) 54-57
- Григорій, ігумен м-ря св. Георгія Перістера 62
- Григорій, іеродиякон, викладач богослов'я в Халкійській школі 68
- Григорій, [еп.?] Кафський, (23
- Григорій Сінаїський, кафігумен м-ря св. Катерини у Києві (1765 - 1780) 33
- Давид Інілес, чернець 76
- Давид, чернець 58
- Даниїл митр. Сідський, 14, 17, 19, 21, 23
- Дем'ян († поч. IV ст.), св. мученик, лікар-безмезлник 1/16
- Діамантіс Миколай 25
- Діамантопуло Адамант, стипендіат КДА 81
- Діонісій, архім. Галати 53
- Діонісій, ієрей 58
- Дмитрій Донський (1350 - 19.05.1389), вел. кн. московський (з 1359) і володимирський (з 1361) 2/2, 5, 6
- Дорофей (Возмутлов, † 10.09.1790), вікарій і еп. Феодосійський і Маріупольський (з 02.05.1787) 46-47, 51
- Досифей (Нотара, 01.05.1641 - 07.02.1707), патр. Єрусалимський (з 1699) 8/3
- Євгеній (Елефтерій Булгаріс, 10.08.1716 - 27.05.1806), архієп. Словенський і Херсонський (01.10.1775 - 1779) 49-50
- Євгеній (Єфтимій Олексійович Болховітінов, 18.12.1767 - 23.02.1837), митр. Київський і Галицький (з 24.01.1822) 8
- Євгеній, ігумен 12
- Євфросин († 25.03.1407), архієп. Сузальський, Нижньогородський і Городецький (з 1390) 2/29, 36
- Єлизавета (VI ст.), св. великомучениця 33
- Єлизавета 36
- Єловицький Олександр, шляхтич 4
- Іаков, патр. Александрійський 67
- Іаков, патр. Константинопольський (10.08.1679 - 31.08.1683; 24.03.1685 - 07.04.1686; 17.10.1687 - 03.03.1688) 7
- Ігнатій (Гозадінов, † 16. 02.1786), митр. Готський (з 1771), митр. Готфрідський і Кафітський (з 14.03.1779) 47, 51
- Ігнатій, архієп. Реона і Праста (з 02.06.1784) 38-41
- Ігнатій Папазоглу (Папазінос), ієромонах 25, 30-31
- Ієремія II Транос (1536 - осінь 1595), патр. Константинопольський (05.05.1572 - 29.11.1579; др. пол. 1580 - серпень 1584; 1586 - осінь 1595) 3
- Ієремія (Євстахій Світельницький, † 1676), еп. Львівський, Галицький і Кам'янецько-Подільського (з 1668) 6
- Ієрофей, патр. Антіохійський 74
- Іоаким, монах 2/14
- Іоан Хреститель Предтеча († 29.08. бл. 28), пророк, св. 1
- Іоан XIV (Калекас Апрінос), патр. Константинопольський (1333 - 1347) 2/15
- Іоан (Порфир'єв, † 24.06.1417), архієп. Новгородський і Псковський (07.05.1388 - 20.01.1415) 2/34
- Іоан (Баба), еп. Луцький (90 роки XIV ст.) 2/33
- Іоан, протоієрей 58
- Іоан VI Кантакузін (1293 - 1383), віз. імп. (1341 - 1354) 2/15-17
- Іоан V Олексійович (27.08.1666 - 29.01.1696), російський цар (з 25.06. 1682) 8/3
- Іоан Григорій II Гіка, воєвода і господар Волощини (16.04.1734 - 27.11. 1735; квітень 1748 - 06.09.1752; 1768 - 1770) 26/3
- Іоан Костянтин Дука, воєвода і господар Молдови і Волощини (09.11.1688 - квітень, 1714) 10

- Іоан Костянтилі Миколай, воєвода і господар Молдови і Волошини 26/3
 Іоан Костянтилі Михайлло, воєвода 26/3
 Іоан Михайл Раковіце, воєвода і господар Волошини (10.1730 - 24.10.1731);
 вересень 1741 - ліпень 1744) 26/3
 Іоан II
 Іоанікій (Іоан Руднєв, 20.02.1826 - 07.06.1900), митр. Київський і Галицький
 (17.11.1891 - 25.12.1898) 82
 Іоанійдіс Георгій I
 Йосаф (Кроковський, † 01.07.1718), митр. Київський, Галицький і всієї Малої Росії
 (з 19.10.1707) 9/1
 Йов (Яків Петрович Потьомкін, 22.07.1750 - 28.03.1823), архієп. Катеринославський,
 Херсонський і Таврійський (з 07.02.1812) 59-62, 64-65
 Йоіл, ігумен 58
 Йосиф (Шумлянський, † 16.07.1708), архієп. Галицький, Львівський і Кам'янець Подільського
 (з 1676) 6
 Іасіланті Костянтин (1760 - 1816), кн., господар Молдови (1799 - 1802; 1806 - 1809) і Валахії
 (1802 - серпень 1806; жовтень - листопад 1806; 1806-1809) 54-56
 Ісидор I, патр. Константинопольський (17.05.1347 - 02.12.1349) 2/19
 Ісидор (Яків Сергійович Нікольський, 01.10.1799 - 07.09.1892), митр. Київський і Галицький
 (01.03.1858 - 01.07.1860) 67
 Казимир III Великий (1310 - 1370), король польський (з 1333) 2/8
 Каліст I, патр. Константинопольський (10.06.1350 - жовтень 1354; 1355 - серед. 1363) 2/1
 Калістрат, архієп. Сінайський 75
 Каподістрія Іоаніс (31.01.1776 - 09.10.1831), граф, на дипломатичній службі в Росії з 1809 по
 1822 р. 63
 Катерина († 307), св., мучениця 20
 Кесарій, архієп. Сінайдський 72
 Кипріян (Серб, бл. 1336 - 16.09.1406), митр. Литовський (з 12.02.1375), митр. Київський і
 всієї Русі (з 1378) 2/28, 32-34, 36, 40-41
 Кирило II (1794 - 18.08.1877), патр. Єрусалимський (15.03.1845 - грудень 1872) 70-71, 73,
 77-79
 Кирило, архієп. Сінайський 29
 Кирило (Герлецький, † 1607), єп. Луцький і Острозький (1585 - 1595) 3
 Кирило, ігумен 74
 Кіндрат Семенович, писець 9/1, 2
 Костянтин, студент КДА 77-78
 Кузьма, († поч. IV ст.), св., мученик, лікар-бесмеядник 1/16
 Косма, архім. лаври св. Афанасія 24
 Лашков Н., священик., викладач кишинівської гімназії 4
 Лунгуда Христос Михайлів 52
 Любарт (Дмитрій, † 1385), кн. Володимира-Волинський 2/17
 Мазепа Іван Степанович (1644 - 22.08.1709), гетьман України (1687 - 1708) 9/2
 Макарій, єродиякон 58
 Макринос, доместік 1/4
 Максим Левигівський, протоієрей 58
 Маргарит, дворянин 1/5
 Марія, Богородиця 1/3
 Матфей I, патр. Константинопольський (вересень 1397 - 1410) 2/41
 Матфей, архім. 64
 Мелетій (Хребтович, † 1593), єп. Володимира-Волинський (з 20.04.1580) 3
 Мелетія, патр. Антіохійський 82
 Мелетій, архім. 75
 Мельхіседек, ігумен 29

- Марія ІІІ († 1679), патр. Константинопольський (05.01.1668 - березень 1671) 6
 Миколай (бл. 280 - 06.12.343), архієп. Мір Лікійських; св., чудотворець 21
 Михаїл, архангел 2/30; 9
 Михаїл, архієп. Віфлеемський 2/37-39
 Михаїло (Рогоза, † 01.09.1599), митр. Київський і всієї Русі (27.07.1589 - 1594) 3
 Михаїло Олександрович (1333 - 1399), вел. кн. тверський (з 1368) 2/13-14
 Михаїл Дафніс 44
 Мойсеїй († 25.01.1363), архієп. Новгородський (1325 - 1330, 1352 - 1359) 2/22-23
 Негрі Олександр Федорович (1784 - 27.06.1854), дипломат, у Росії з 1806 р., з 1815 р. на
 цергальній службі, віце-президент ОПС 54-57
 Никанор, патр. Александрийський 60
 Никифор, архієп. Сінайський 12, 15, 20
 Никифор (Феофокі, логот 1731 - 31.05.1800), архієп. Словенський і Херсонський
 (06.08.1779 - 28.11.1786) 42-43
 Никифор, ігумен 29
 Ніл, патр. Константинопольський (червень 1379 - кінець 1388) 2/27
 Олександр I (12.12.1777 - 19.11.1825), російський імператор 63
 Олексій (кінець 1300 - 12.02.1378), митрополит Київський і всієї Русі (з 1354) 2/1, 3-4, 10,
 13-14, 20-22, 24-25
 Олексій († 03.02.1390), архієп. Новгородський і Псковський (12.07.1360 - травень 1388) 2/5
 Ольгерд (Елемішович), вел. кн. литовський (1345 - 1377) 2/10
 Паїсій II († жовтень 1756), патр. Константинопольський (20.11.1726 - поч. 1733;
 07.08.1740 - поч. травня 1743; перша половина 1744 - 30.09.1748;
 травень 1751 - 07.09.1752) 8/1
 Паїсій, пріор умені лаври св. Афанасія 34
 Панкратій, єп., митр. Кам'янця Подільського (з 1681) 7
 Пантелеїмон († 27.07.305), св. 66
 Панадуло Георгій 36
 Парфеній, патр. Єрусалимський (березень 1738 - 1765) 8/2
 Парфеній II († 10.05.1651), патр. Константинопольський (27.09.1644 - 16.11.1646;
 28.10.1648 - 10.05.1651) 4-5
 Парфеній, кафігумен лаври св. Афанасія на Афоні 16
 Пахомій, ієромонах 2/10
 Петро (Петро Симеонович Могила, 1597 - 31.12.1646), митр. Київський і Галицький
 (з 08.01.1633) 3
 Петро Олексійович (30.05.1672 - 28.01.1725), російський цар (з 25.06.1682), перший
 російський імператор (з 1721) 8/3
 Пімен († 11.09.1389), митр. Київський і всієї Русі (1382 - 1385; 1388 - 1389) 2/26, 28
 Платон (Микола Іванович Городецький, 02.05.1803 - 01.10.1891), митр. Київський
 і Галицький (з 04.02.1882) 80
 Попікарій, патр. Єрусалимський (08.11.1808 - 03.01.1827) 59-61, 64-65
 Потоцький Григорій Олексійович (бл. 1739 - 05.10.1791), князь, державний діяч 49
 Прокопій, патр. Константинопольський (29.06.1785 - 30.04.1789) 41
 Чури асліс Константин 30
 Рауль Олексій, доместік 1/10
 Рафаїл (Михаїло Заборовський, 1676 - 22.10.1747), митр. Київський, Галицький і Малої
 Росії (з 11.06.1743) 12-24
 Рафаїл, ієродіакон, ігумен патріаршого монастиря у Москві 80
 Романіс Леонгард 9
 Роман († 1362), митр. Волинно-Литовський (з 1354 - 1362) 2/11
 Самуїл 16
 Сашунко, князь 58

- Святослав (†1386), смоленський князь (з 1359) 2/7
 Селім-Гіреї II († 18.05.1748), ногайський хан (з 1743) 27
 Селім-Гіреї III, ногайський хан (1764 - 1767) 27
 Семен Іванович Гордій (1313 - 1353), великий кн. Володимирський і Московський
 (з 1340) 2/16
 Серафим II († 1776), патр. Константинопольський (27.07.1757 - 25.03.1761) 27-28
 Сильвестр Гулевич Воюгінський, († 1651), еп. Переяславський і Самборський 5
 Сильвестр (Степан Васильєвич Малєваний, (09.01.1828 - 12.11.1908), ректор КДА
 (1883 - 1898) 81
 Симеон, єпископ Іверського м-ря 22
 Симеон, ієромонах 2/31
 Соломонія 36
 Спиридон († 348), єп. Тріміфунтський, св., чудотворець 37
 Стефан Душан (Урош IV, 1308 - 1355), король Сербії (1331 - 1355) 1
 Стефан, священик 19
 Сфакіанос Полетика Георгій 35
 Тагаріс, патріарх-самозванець 2/31
 Теодоріт, митр. Литовський (1353 - 1354) 2/23
 Триандафілос, священик 58
 Трифілій (Трандафілов Карапоглу), священ. (з 1759), економ 42-43, 45-48, 51
 Трофим, ієрей 58
 Трулін Георгій 1/18
 Урбан VI (Bartolomeo Prignano, 1318 - 1389), папа Римський (з 1378) 2/27
 Феогност († 11.03.1353), митрополит Київський і всієї Русі (з 1328) 2/15
 Феодор, митрополит Галицький 2/19
 Феодор, чернець 34
 Феодосій Кириак 52
 Феокліт, ієромонах 32
 Філофей Коккін († 1379), патр. Константинопольський (1354 - 1355;
 12.02.1364 - серед. 1376) 2/2-3, 5, 6-8, 10-14, 20, 22-23
 Філофей, ієромонах 37
 Флоринський Тимофій Дмитрієвич (1854 - 1919), професор, славіст, викладач Київського
 університету 1
 Фокопуло Георгій 1/19-20
 Харлампій († 205), св. мученик 46
 Хрисант, патр. Єрусалимський (1707 - грудень 1729) 11
 Христофор, ігумен м-ря Богородиці у Межі 26
 Христофорос Димитрій 30
 Хуано Ірина (перша третина XIV ст.), дружина віз. імператора Іоана Палеолога 1/2
 Ягайло (Владислав, 1348 - 1434), вел. кн. літовський (1377 - 1392), король польський
 (з 1386) 2/39
 Яків, чернець 1/66

Покажчик географічних назв з переліком монастирів і церков

- Адріанополь, місто 8/3, 34
Александрія, місто 69
Афон, Свята гора 32, 66
Батурин, місто 9/2
Бахчисарай, місто 36
Ботушани, місто 76
Бухарест, місто 24
Великий Новгород, місто 2/32
Володимир, місто 2/24
Волошинія 10, 27, 28
Віфлеєм, місто 2/37-38
Галичина 2/38-39
Городець, місто 2/29, 2/36
Греція 66
Дамаск, місто 74, 80, 82
Джемпарек, гр. поселення в Криму 26/1
Єрусалім, місто 70, 73, 76
Зіхна 1/11
Йордан 35
Кальміус, річка 58
Кам'янець Поліський, місто 7
Капсохорі, поселення в Криму 26/1
Кафа, місто 26/1
Керкіра, острів 37
Кефаллінія 76
Київ, місто 2, 9, 9/1, 11, 12, 16, 31, 33, 70 - 71, 76, 78
Константинополь, місто 2/12-13, 19, 41; 6-8/2, 11, 27-28, 41, 59-61, 64-65, 67, 79
Кунупія, поселення в Лакедемоні 25
Лакедемон 25, 31
Львів, місто 6
Мавровлахія 2/38
Мала Росія 9/1-2, 12-24
Маргіанополь (Маріуполь), місто 35-36, 42-44, 51
Мармарощ, іст. область 2/30
Мейле 26/5
Мировілджі, поселення в Криму 26/4
Мільци, місто 4
Містра, місто 25
Молдова 10, 27-28, 54-56
Молдавія 72
Морея 25
Монастирі:
 св. Афанасія на Афоні 1/11, 16, 24, 32, 34
 св. великомучениці Анастасії Фармаколітрії 1/14
 Богородиці в Мейле 26/5
 Вознесенський Мошногорський 58
 Галати 53
 св. Георгія Перістера 62,

Іверський на Афоні 1/17, 22
св. Іоана Предтечі Хрестителя (Менікейський) 1, 1/2-4, 6, 11-13, 16-18, 20-21
св. Катерини у Києві 33
св. Кузьми і Дем'яна, чудотворців-безмездників 1/16
св. Діви Марії у Трилісі 1/3
св. Миколая у Москві 21
св. архангела Михаїла у Мармароші 2/30
св. Пантелеймона на Афоні 66
Печерська лавра у Києві 72
Різдва Богородиці у Мільцих 4
Святого Гроба у Таганрозі 59-61, 64
св. Спиридона - чудотворця на Керкірі 37
Моноспіто 1/6
Москва, місто 8, 21
Нижня Уска 1/5
Ніжин, місто 9, 52
Нижній Новгород, місто 2/29, 36
Петербург, місто 49-50
Подолино 1/12
Порта, Османська імперія 8/1-2
Праст, місто 38-41
Рахоба, місто 1/5
Реон, місто і єпископат 38-41
Рогатин, місто 3
Росія 63
Русь 2/3-4, 12, 15, 20-21, 25-26, 28, 32-34, 37, 40-41
Сале, гр. поселення в Криму 26
Сербія 1
Серри, місто у Фессалії 1/2
Сінай 15, 20, 29, 75-76
Сім'яни, місто 81
Сорочинці, місто 21
Старий Крим, місто 46
Таганрог, місто 36, 47, 59-61, 64
Толон 1/2
Трапезунд, місто 26
Триліс 1/3
Фортеця св. Єлизавети 31, 33
Халкі, місто на острові Халкі 68
Церкви:
 св. Афанасія 1/11
 св. Варвари 1/13
 св. Григорія 58
 св. Катерини на Сінай 20
 св. архістратигів Михаїла і Гавриїла 9/3
 Різдва Богородиці у Рогатині 3
 св. Харлампія у Маріуполі 46
Чигирин, місто 58
Яніна, місто 63

Рідковживані слова і терміни

апокрисарій - іст. легат, вісник
госпітум - будинок для притулку бездомних, паломників
доместік - тут господар, керівник
калігумен - ігумен гр. м-ря
капітель - тонкий позолочений або срібний дріт у вигляді спіралі
кафігумен - ігумен гр. м-ря
ківот - тут ковчег зі святыми мощами
кувуклія - балдахін, навіс
орізм - іст. рішення, визначення
піттакій - іст. вид грамоти, звернення
проест - тут представник м-ря
пройгумен - ігумен гр. м-ря
простагма - іст. наказ, постанова
протопресвітер - протопоп
протосинклел - вікарій
сигілліон - грамота зі свинцовою печаткою
фелонь - риза
христовул - золота булла

ЗМІСТ

Від укладача	3
Документи та листи	8
Список скорочень	43
Список бібліографічних скорочень	44
Іменний покажчик	46
Показник географічних назв з переліком монастирів та церков	51
Рідкозживані слова і терміни	53

Підписано до друку **21.02.91.** Формат 60x84 1/16
Ум.прук.арк. **3.25** Обл.вид.арк. **3.5**
Тираж 200. Зам. 150 1991 г. Ціна **2** крб.
Поліграф. п-ця Ін-ту історії України АН УРСР
Київ-1. Кірова. 4

